ISSN: 1303-9210

LEGAL

Hukuk Dergisi

LEGAL JOURNAL OF LAW

Cilt: 14/Sayı: 162
Volume: 14/Issue: 162
Yıl/*Year:* 2016

YARGITAY, DANIŞTAY VE DİĞER YÜKSEK MAHKEME KARARLARI, HUKUK HABERLERİ, HUKUKÎ MAKALELER, GÜNCEL MEVZUAT, RESMÎ GAZETE ÖZETLERİ, ÖNEMLİ BİLGİLER

DECISION OF THE COURT OF CASSATION, THE COUNCIL OF STATE, AND OTHER COURTS OF APPEALS' DECISIONS, LEGAL NEWS, LEGAL ARTICLES, CURRENT LEGISLATION, ABSTRACTS OF THE OFFICIAL GAZETTE, MAJOR INFORMATION

TR Dizin Hukuk Veri Tabanında Dizinlenmektedir

TÜBİTAK
ULAKBİM

CamScanner ile tarandı

Legal Hukuk Dergisi
Legal Journal of Law

"Hakemli Dergidir"/"*Peer reviewed Journal*"

Cilt: 14/Sayı: 162
Volume: 14/Issue: 162
Yıl/*Year*: 2016

Yayın Sahibi/*Publisher*:	Legal Yayıncılık A. Ş. adına Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni/*On Behalf of Legal Yayıncılık INC. Publisher and Executive Editor* Av./*Aal.* Lütfürrahman BAŞÖZ (Sertifika No./*Certificate No.*27563)
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü *Responsible Manager*:	Av./*Atty.* Ramazan ÇAKMAKCI
Yayımcının Adı/*Name of Publishing Company*:	Legal Yayıncılık A.Ş. (Sertifika No./*Certificate No.* 27563) Tel.: 0 216 449 04 86
Basım ve Cilt/*Printing and Volume*:	Mimoza Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş. (Sertifika No./*Certificate No.*: 33198) Tel.: 0212 482 99 10 Faks/*Fax:* 0212 482 99 78
Basıldığı Yer/*Place of Publication*:	Davutpaşa Cad. No: 123, Kat:1-3 Topkapı/İstanbul
Basıldığı Tarih/*Publication Date*:	Haziran/*June* 2016
Yönetim Yeri/*Place of Management*:	Bahariye Cad. No: 63/5 Kadıköy/İstanbul Tel.0216 449 04 86 Faks/Fax: 0216 449 04 87
E-posta/*E-mail*:	legal@legal.com.tr
URL:	www.legal.com.tr
Yayın Dili/*Published on Language*:	Türkçe/İngilizce
Yayın Türü/*Type of Publication*:	Uluslararası, Süreli, Aylık Hukuk Dergisi/*This journal is a peer reviewed international law journal published per month*

Yurt Dışı Temsilciliği
Legal Publishing Albania Shpk
Rruga Sami Frasheri, pallati 14, hyrja 11, ap. 8 ne
Tirane/Albania
www.legalalbania.com
info@legalalbania.com

ISSN: 1303-9210

CamScanner ile tarandı

LEGAL HUKUK DERGİSİ
Cilt: 14/Sayı: 162
Yıl: 2016

İÇİNDEKİLER

Yüksek Mahkeme Kararları Kısa Özetleri 2977

Hukukî Makaleler 2991

Vasiyetnameden Dönme
Doç. Dr. Azra ARKAN SERİM 2993

Tüzel Kişiler ve Yönetim Kurulu Üyeleri Ticari Temsilci Olarak Atanabilir mi?
Yard. Doç. Dr. Hediye Bahar SAYIN 3005

Avrupa Birliği, Topluluk Markalarına Reform Getirebildi mi?
Dr. Özge AKIN 3033

Arabuluculuk Eğitimine İlişkin Türk ve Mukayeseli Hukuk Düzenlemeleri
Öğr. Gör. Ferhat YILDIRIM 3059

Uzman Görüşleri 3087

Bir Eşin, Diğer Eşin Onayı Olmadan "Aile Konutunu Başkasına Devredemeyeceği"ne ya da "Aile Konutu Üzerinde İpotek Kuramayacağı"na Dair TMK. m.194/I'deki Kısıtlama (Yasak), Cebri İcra Yolu ile (İİK. m.148 vd.) Yapılan İhaleleri (İİK.m.134) de Kapsar mı? (TMK m.194/I)
Av. Talih UYAR 3089

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Bağlı Oda ve Borsaları Şirketler Topluluğu Hükümlerine Tabi midir?
Soner ALTAŞ (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Başmüfettişi) 3099

Şirketlerde Tür Değiştirme
Yavuz AKBULAK (SPK Başuzmanı) 3111

Hukuk Haberleri 3135

CamScanner ile tarandı

[H] AVRUPA BİRLİĞİ, TOPLULUK MARKALARINA REFORM GETİREBİLDİ Mİ? [*]

(COULD THE EUROPEAN UNION INTRODUCE REFORM IN COMMUNITY TRADEMARKS?)

Dr. Özge AKIN[**]

ÖZ

Kurucu antlaşmaların malların serbest dolaşımı ilkesini öngörmesi ve bu ilkenin markanın sahibine verdiği tekel hakkı ile çatışması nedeniyle, AB'de marka hukuku konusunda müdahalede bulunmak gerekli görülmüştür. Bu doğrultuda, ulusal marka düzenlemelerinin maddî hukuk hükümlerinin uyumlaştırılması için Marka Direktifi kabul edilmiştir. Ancak, bu düzenlemenin markanın ülkeselliği ilkesini tamamen bertaraf edememesi, Topluluk Markası Tüzüğü'nün kabulünü zorunlu kılmıştır. Bir Konsey Tüzüğü'nden kaynaklanan Topluluk Markası, yeknesak bir sınai mülkiyet türüdür. Bu nedenle, günümüze kadar kabul edilmiş uluslararası sözleşmeleri aşarak üniter etkisiyle dikkat çekmektedir. Böylece, tek dil kullanılarak, tek merkezden (OHIM) yapılan tek başvuru ile Üye Devletlerin tümünde geçerli olan tek bir hak elde edilmektedir. Aradan geçen 22 yıl sonra, AB'nin iki bileşenli marka mevzuatında reform niteliğinde değişiklikler yapılması gerekmiş, bu nedenle Aralık 2015'te Tadil Tüzüğü ve Tadil Direktifi kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Topluluk Markası, Tadil Tüzüğü, Marka Direktifi, üniter hak, serbest dolaşım

ABSTRACT

In the EU, it was deemed necessary to intervene with respect to trademark law, owing to the principle of free movement of goods stipu-

---

[H] Hakem denetiminden geçmiştir.

[*] Bu makale 13.05.2016 tarihinde Yayınevimize ulaşmış olup,28.065.2016 tarihinde hakem onayından geçmiştir.

[**] Öğr. Gör. Dr., Atılım Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü Öğretim Görevlisi, ozge.akin@atilim.edu.tr

CamScanner ile tarandı

lated in the founding treaties and the conflict of this principle with the monopoly right granted to the proprietor of the trademark. Therefore, the Trademark Directive was adopted for the harmonization of the substantive law provisions of the national trademark legislation. However, the failure of the Directive to succeed to totally eliminate the principle of territoriality necessitated the adoption of the Community Trademark Regulation. The Community Trademark, which is based on a Council Regulation, is a uniform type of industrial property right. Thus, it attracts attention with its unitary effect by going beyond the international agreements adopted up-to-date. Accordingly, a single right effective in all of the Member States can be obtained through a single application to a single Office (OHIM), using a single language. After 22 years, reformatory amendments were essential for the EU's two-component trademark legislation, thus the Amending Regulation and the Amending Directive were adopted in December 2015.

Keywords: *European Union, Community Trademark, Amending Regulation, Trademark Directive, unitary right, free movement*

***

Giriş

Avrupa Birliği (AB) marka mevzuatı, iki bileşenden oluşur: 89/104 sayılı ve 21.12.1989 tarihli "Üye Devletlerin Markalara İlişkin Hukuklarının Uyumlaştırılmasına İlişkin Birinci Konsey Direktifi"[1] ve 40/94 sayılı ve 20.03.1993 tarihli "Topluluk Markası Hakkında Konsey Tüzüğü."[2] Topluluk Markası, tüm Avrupa Birliği Üye Devletleri çapında

[1] 22.10.2008 tarihli, 2008/95/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi, Official Journal of the European Union, L 299, 8.11.2008 ("Directive 2008/95/EC of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 to approximate the laws of the Member States relating to Trade Marks"). Bu Direktif, kendisinden önceki 21.12.1988 tarihli, 89/104/AET sayılı Konsey Direktifi, Official Journal of the European Communities, L 40, 11.02.1989'u ve bunu değiştiren 19.12.1991 tarihli, 92/10/AET sayılı Konsey Kararı, Official Journal of the European Communities, L 6, 11.01.1992'i ilga etmiştir. Çalışmamızda söz konusu Direktif kısaca "Marka Direktifi" olarak anılacaktır.

[2] 26.2.2009 tarihli, (AT) 207/2009 sayılı Konsey Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 78, 24.3.2009 ("Council Regulation (EC) No. 207/2009 of 26 February 2009 on the Community Trade Mark"). Bu Tüzük, kendisinden önceki 20.12.1993 tarihli, (AT) 40/94 sayılı Konsey Tüzüğü, Official Journal of the Euro-

CamScanner ile tarandı

ve İç Pazarda Uyumlaştırma Ofisi (OHIM) adlı merkezî bir ofise yapılan tescile dayanan üniter bir haktır. Direktif, 1988'de yayımlanması ile birlikte Üye Devletleri ulusal marka mevzuatındaki maddî şartlar ve koruma kapsamı hakkındaki temel kuralları uyumlaştırmaya mecbur bırakmıştır. Ulusal marka sistemleri ve Topluluk Markası sistemi, herhangi birine öncelik veren bir hiyerarşik yapı olmaksızın bir arada bulunur. 1994'ten beri bir arada uygulanmakta olan Avrupa Birliği marka sisteminin artık ilk büyük revizyondan geçmesi gerekmiş, bu nedenle 16 Aralık 2015 tarihinde Marka Direktifi'ne ve Topluluk Markası Tüzüğü'ne değişiklikler getiren bir direktif[3] ve bir tüzük[4] kabul edilmiştir.

---

pean Communities, L 11, 14.1.1994'i ve bunu değiştiren 22.12.1994 tarihli, (AT) 3288/94 sayılı Konsey Tüzüğü, Official Journal of the European Communities, L 349, 31.12.1994; 14.04.2003 tarihli, (AT) 807/2003 sayılı Konsey Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 122, 16.5.2003; "Documents concerning the accession of the Czech Republic, the Republic of Estonia, the Republic of Cyprus, the Republic of Latvia, the Republic of Lithuania, the Republic of Hungary, the Republic of Malta, the Republic of Poland, the Republic of Slovenia and the Slovak Republic to the European Union-Annex II, Part 4 (C)(I)," Official Journal of the European Union, L 236, 23.9.2003; 18.6.2003 tarihli, (AT) 1653/2003 sayılı Konsey Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 245, 29.9.2003; 27.10.2003 tarihli, (AT) 1992/2003 sayılı Konsey Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 296, 14.11.2003; 19.02.2004 tarihli, (AT) 422/2004 sayılı Konsey Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 70, 9.3.2004; "Documents concerning the accession of the Republic of Bulgaria and Romania to the European Union-Annex III, Point 1.I," Official Journal of the European Union, L 157, 21.6.2005; 18.12.2006 tarihli, (AT) 1891/2006 sayılı Konsey Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 386, 29.12.2006'i ilga etmiştir. Çalışmamızda söz konusu Tüzük kısaca "Topluluk Markası Tüzüğü" olarak anılacaktır.

[3] 16.12.2015 tarihli, (EU) 2015/2436 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi, Official Journal of the European Union, L 336, 23.12.2015 (Directive (EU) 2015/2436 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2015 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks). Bu Direktif, çalışmamızda kısaca "Tadil Direktifi" olarak anılacaktır.

[4] 16.12.2015 tarihli, (AB) 2015/2424 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 341, 24.12.2015 ("Regulation (EU) 2015/2424 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2015 amending Council Regulation (EC) No 207/2009 on the Community trade mark and Commission Regulation (EC) No 2868/95 implementing Council Regulation (EC) No 40/94 on the Community trade mark, and repealing Commission Regulation (EC) No 2869/95 on the fees payable to the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs)). Bu Tüzük, çalışmamızda kısaca "Tadil Tüzüğü" olarak anılacaktır.

CamScanner ile tarandı

Çalışmamızın amacı Topluluk Markası'nı eski hükümleriyle genel olarak anlatmak ve bunun akabinde söz konusu Tadil Tüzüğü'nün önem arz eden hükümlerini belirtmektir. Bu nedenle, Marka Direktifi'ne değişiklikler getiren tadil direktifin hükümleri, çalışmamızın kapsamına girmemektedir.

Bu çalışmada öncelikle Topluluk Markası'nın hangi nedenlerle kabul edildiğine kısaca değinilmiş, tarihsel bakış açısıyla doğum nedenleri incelenirken Marka Direktifi de genel olarak açıklanmıştır. Daha sonra Topluluk Markası'na uygulanabilecek düzenlemeler ile Topluluk Markası'nın eski hükümlere göre maddi hukuka ve usul hukukuna ilişkin yönleri incelenmiştir. Çalışmamızın son kısmını ise Tadil Tüzüğü ile getirilen bazı değişiklikler oluşturmuştur. Bahsedilen maddi hukuk ve usul hukuku yönleri, sadece değişiklikleri anlamaya temel teşkil edecek yönlerdir. Örneğin, usul hukukunda sadece OHIM ve ücretler açıklanmış, diğer detaylar işlenmemiştir.

Topluluk Markası'nın Doğum Nedenlerine Tarihsel Bakış

Topluluk Markası Tüzüğü her ne kadar 1993'te kabul edilmişse de, Avrupa Topluluğunun tümünde yeknesak korumadan faydalanan bir markanın yaratılması çalışmaları, Topluluğun daha başlangıç yıllarında başlamıştır. Avrupa Komisyonu'nun 31 Temmuz 1959'daki girişimi sonucunda, Üye Devletler ve Komisyon, sınaî mülkiyet hukukunun uyumlaştırılması üzerinde Aralık 1959'da çalışmaya başlamıştır.

Kendisine bir Avrupa marka hukuku sistemini hazırlama görevi verilen Marka Çalışma Grubu, 1961 sonunda başladığı çalışmaları sonucunda Nisan 1964'te Avrupa Markası Sözleşmesi'nin İlk Taslağı'nı tamamlamıştır. Bu Taslak'ın 1973'te yayımlanmasını[5] mütcakip, Komisyon 1976'da hazırladığı Avrupa Toplulukları markasının yaratılması hakkındaki Memorandum'da,[6] bir Avrupa markası tesis ettikten sonra ulusal marka hukuk kurallarının varlığının devam edeceği sonucuna varmıştır.[7] Ancak, bu ulusal kuralların uygulanmasındaki farklılıklar,

[5] Department of Trade and Industry, Proposed European Trade Mark: Unofficial Translation of a Preliminary Draft of a Convention for a European Trade Mark, HMSO, 1973.

[6] European Commission, Memorandum on the creation of an EEC Trade Mark, SEC(76) 2462, Bulletin of the European Communities, Supplement 8/1976, 6 July 1976.

[7] Ibid., para. 64-66.

CamScanner ile tarandı

malların serbest dolaşımı için muhtemel bir engel olarak görülmüştür.[8] Dolayısıyla, söz konusu Memorandum, Topluluk Markası'nı tamamlayıcı olarak Üye Devletlerin marka hukuk kurallarının yaklaştırılmasını önermiştir.[9]

Memorandum'dan sonra, bir yandan marka düzenlemelerinin uyumlaştırılmasını, diğer yandan Topluluk Markası yaratmak suretiyle yeknesaklaştırılmasını amaçlayan iki farklı süreçli bir yaklaşım kabul edilmiştir.[10] Marka hukuk kurallarını bir Direktif yoluyla uyumlaştırmayı tercih eden Komisyon, Kasım 1980'de bir Topluluk Markası sistemi kurmak üzere Avrupa Ekonomik Topluluğu Antlaşması m. 235'e dayanan bir Tüzük önerisi[11] ile ulusal marka hukuk kurallarını uyumlaştırmak üzere m. 100'e dayanan bir Direktif önerisi hazırlamıştır.[12] Sonuç olarak, Topluluk Markası Tüzüğü'nün maddî hukuka ilişkin hükümleri, Marka Direktifi ile aynı Komisyon Memorandumu'ndan kaynaklanmaktadır. Özellikle bu nedene bağlı olarak, söz konusu hükümler, Marka Direktifi'ndeki hükümler ile neredeyse tamamen aynıdır. Bu nedenle, Topluluk Markası'nın maddî hukuk yönleri ile Üye Devletlerin marka mevzuatının Marka Direktifi sonucunda uyumlaşmış kısımları arasında az sayıda farklılık bulunmaktadır.

Marka Direktifi

21 Aralık 1988'de Avrupa Birliği Konseyi'nin, Üye Devletlerin marka mevzuatının uyumlaştırılması amacıyla 89/104 sayılı Marka Direktifi'ni kabul etmesi, Avrupa Topluluklarında marka hukuku düzenlemelerini başlatmıştır.

---

[8] Ibid., para. 26.

[9] Ibid., para. 36.

[10] Eva-Mariana Bastian, "Avrupa Hukukunda Topluluk Markası: Ulusal Hukuk ve Mevcut Sorunlarla İlişkiler", Ankara Barosu Uluslararası Hukuk Kurultayı, 2002, s. 463.

[11] European Commission, Proposal for a Council Regulation on Community Trade Marks, COM (80) 635 final/2, 27 November 1980.

[12] Aslında Marka Direktifi'nin ve Topluluk Markası Tüzüğü'nün birlikte uygulamaya konması hedeflenmişse de, Topluluk Markası hakkındaki siyasî anlaşmazlıklar (özellikle OHIM'in yeri ve işlemlerde kullanılacak resmi diller) nedeniyle Komisyon önceliği uyumlaştırmaya vermiştir. Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz. Alexander von Mühlendahl, "The Future Community Trade Mark System", IIC, C. 20, S. 5, 1989, s. 583-594, s. 583-585; Guy Tritton, Intellectual Property in Europe, 2. Baskı, London, Sweet & Maxwell, 2002,s. 213; David Kitchin et al., Kerly's Law of Trade Marks and Trade Names, 14. Baskı, London, Sweet & Maxwell, 2005, s. 3.

CamScanner ile tarandı

Her ne kadar bu düzenleme, AB çapında bir marka yaratılmasına yönelik bir girişim olmasa dahi, Topluluk Markası Tüzüğü ile aynı Komisyon Memorandumu'ndan[13] kaynaklanmaktadır. Memorandum'un yayınlandığı 1976 yılından beri, Avrupa Topluluğunun ulusal marka mevzuatları karşısındaki asıl endişesi, Ortak Pazar'daki rekabeti bozacak şekilde malların ve hizmetlerin serbest dolaşımını engelleyebilecek olan farklılıklarını gidermek olmuştur.[14] Bu farklılıkları Üye Devletlerin marka mevzuatlarının yaklaştırılması yoluyla bertaraf edeceği düşünülen[15] Marka Direktifi, Topluluk Markası Sistemi'nin tesisi için zemin oluşturmak amacıyla gerekli bir adım olarak görülmüştür.[16]

Marka Direktifi'nin dibacesi, düzenlemenin hukukî gerekçesini ***"Üye Devletlerde 89/104/AET Direktifi'nin yürürlüğe girmesinden önce uygulanabilir olan marka kanunları, malların serbest dolaşımını ve hizmet sunma serbestîsini engelleyebilen ve ortak pazarda rekabeti bozabilen farklılıklar içermiştir. Bu nedenle, iç pazarın düzgün işleyişini teminen Üye Devletlerin kanunlarının yaklaştırılması gerekli olmuştur"***[17] ifadesinde belirlemiştir. Dolayısıyla, Marka Direktifi'nin gerekçesi, iç pazarın düzgün işleyişini temin etmek olup, eski Avrupa Toplulukları Antlaşması m. 95'in şartlarına uygundur.

Söz konusu Direktif'teki m. 16/1, Üye Devletlere en geç 28.12.1991 tarihine kadar ulusal hukuk sistemlerini Direktif ile uyumlu hale getirmek yükümlülüğü getirmiştir. Bu süre de sonradan 31.12.1992'ye kadar uzatılmıştır.[18] Hâlihazırda tüm Üye Devletler bu yükümlülüğü yerine getirmiştir.

Direktif, 1 inci maddesi uyarınca, bir Üye Devlet'te veya Benelüks Marka Ofisi'nde tescil edilmiş ya da tescili için başvuruda bulunulmuş ya da bir Üye Devlet'te geçerli olmak üzere uluslararası tescili yapılmış markaları kapsamaktadır. Ancak, Üye Devletlerin marka mevzuatının

---

[13] European Commission, Memorandum on the creation of an EEC Trade Mark, SEC(76) 2462, Bulletin of the European Communities, Supplement 8/1976, 6 July 1976.

[14] S. Sandri, "Community Trade Marks and Domestic Laws", Mario Franzosi (ed.), European Community Trademark: Commentary to the European Community Regulations, The Hague, Kluwer Law International, 1997, içinde, s. 411-423, s. 411.

[15] Bastian, op. cit., 2002, s. 461-482, s. 464.

[16] Kitchin et al., op. cit., 2005, s. 3.

[17] Marka Direktifi, Resital 2.

[18] Bkz. 19.12.1991 tarihli, 92/10/AET sayılı Konsey Kararı, Official Journal of the European Communities, L 6, 11.1.1992.

CamScanner ile tarandı

tamamı değil, sadece iç pazarın kuruluşunu ve işleyişini en doğrudan şekilde etkileyen konuların yaklaştırılması hedeflenmiştir.[19] Direktif'in başlangıçtaki halinin isminde yer alan "ilk" kelimesi de bundan kaynaklanmaktadır. Fakat sonradan, daha fazla uyumlaştırma getiren bir direktif kabul edilmemiştir.[20]

Uyumlaştırma yapılan konular daha ziyade maddî hukuka ilişkin konulardır. Markaların tescili, tescilli markanın hükümsüzlüğünün istenmesi hakkındaki usule ilişkin hükümler ile marka hakkına tecavüz halinde sahip olunan haklar, hâlâ Üye Devletlerin serbestçe belirledikleri alanlardır. Dolayısıyla Direktif'te; marka olabilecek işaretler (m. 2), zorunlu ve Üye Devletlerin isteğine bağlı tescil engelleri (m. 3-4), marka sahibinin hakları (m. 5), marka hakkının tüketilmesi (m. 7), lisans (m. 8), tescilli markayı kullanma zorunluluğu (m. 10), kullanmamanın yaptırımı (m. 11) gibi hususlar düzenlenmiştir.[21] İç pazarın işleyişini en doğrudan şekilde etkileyen ulusal hükümlerin yaklaştırılması yeterli görüldüğünden dolayı, bu hususlar, marka korumasının asgarî standartlarını düzenleyen temel ilkelerdir.[22]

Her ne kadar Topluluk Markası Tüzüğü ve ulusal marka sistemleri, birbirinden bağımsız olsa da, birlikte AB marka hukukunun ortak gövdesini oluşturur. Direktif'teki şartlar ve koruma kapsamı hakkındaki hükümler, esasen Topluluk Markası Tüzüğü'ndeki ile aynıdır, böylece Üye Devletleri ulusal hukuk sistemlerini bu aynı kurallar ile uyumlu hale getirmeye zorlar. Ayrıca, bir sistem diğer sistem kapsamında var olan önceki haklar anlamında birbirine bağımlıdır. Diğer bir deyişle, önceki tüm ulusal markalar, sonraki Topluluk Markalarının korunması için en-

---

[19] Bkz. Marka Direktifi, Resital 4.

[20] Mehmet Özcan, Avrupa Birliği'nde Fikrî ve Sınaî Haklar, Ankara, Nobel Kitabevi, 1999, s. 178.

[21] Ayrıntılı bilgi için bkz. Annette Kur, "Harmonization of the Trademark Laws in Europe – An Overview", IIC, C. 28, S. 1, 1997, s. 1-23; Sabih Arkan, Marka Hukuku – C. I, Ankara, AÜHF, 1997, s. 2-4; Arslan Kaya, Marka Hukuku, İstanbul, Arıkan, 2006, s. 2-3; İsmail Kırca, Markaların Milletlerarası Tescili (Madrid Sistemi), Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2005, s. 12; Amanda Michaels ve Andrew Norris, A Practical Guide to Trade Mark Law, 3. Baskı, London, Sweet & Maxwell, 2002, s. 4-5; Tritton, op. cit., 2002, s. 29, 213-214; William Cornish ve David Llewelyn, Intellectual Property: Patents, Copyrights, Trade Marks and Allied Rights, 5. baskı, London, Sweet & Maxwell, 2003, s. 582-583.

[22] Sandri, op.cit., 1997, s. 412; Bastian, op.cit., 2002, s. 464.

CamScanner ile tarandı

gel oluşturur ve önceki tüm Topluluk Markaları sonraki ulusal markalar için engel oluşturur.[23]

Topluluk Markası'na Uygulanabilecek Düzenlemeler

I) Topluluk Markası Tüzüğü

Topluluk Markası sisteminin temel metni, Topluluk Markası Tüzüğü'dür.

II)Topluluk Markası'na ilişkin Konsey Tüzüğü'nü uygulayan Komisyon Tüzüğü

Topluluk Markası Tüzüğü'nün birçok hükmü, Topluluk Markası'na ilişkin Konsey Tüzüğü'nü uygulayan Komisyon Tüzüğü[24] yoluyla uygulanmaktadır. Bu nedenle, 2868/95 Tüzüğü esasen Topluluk Markası Tüzüğü'nün nasıl uygulanacağını detaylı olarak belirtmektedir.

III) Tamamlayıcı Düzenlemeler

1) AB'nin İşleyişine İlişkin Antlaşma Konsolide Metin

Topluluk Markası'na antlaşma hükümlerinin uygulanması, Topluluk Markası Tüzüğü'nün bir Avrupa Birliği hukuku metni olmasından kaynaklanmaktadır.

2) OHIM'e ödenecek ücretler hakkında Komisyon Tüzüğü[25] ve bunu yorumlayan, Euro'nun yürürlüğe sokulması hakkında OHIM Başkanı'nın Tebliği.[26]

---

[23] Annette Kur, "The EU Trademark Reform Package – (Too) Bold a Step Ahead or Back to Status Quo?", Marquette Intellectual Property Law Review, C. 19, S. 1, 2015, s. 19-37, s. 21.

[24] 26.04.2004 tarihli, (AT) 782/2004 sayılı Komisyon Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 123, 27.4.2004; 29.6.2005 tarihli, (AT) 1041/2005 sayılı Komisyon Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 172, 5.7.2005 ve 31.3.2009 tarihli, (AT) 355/2009 sayılı Komisyon Tüzüğü, Official Journal of the European Union, L 109, 30.4.2009 ile değişik 13.12.1995 tarihli, (AT) 2868/95 sayılı Komisyon Tüzüğü, Official Journal of the European Communities, L 303, 15.12.1995 ("Commission Regulation (EC) No. 2868/95 of 13 December 1995 implementing Council Regulation (EC) No. 40/94 on the Community trade mark"). Çalışmamızda kısaca "2868/95 Tüzüğü" olarak anılacaktır.

[25] 13.12.1995 tarihli, (AT) 2869/95 sayılı Komisyon Tüzüğü, Official Journal of the European Communities, L 303, 15.12.1995. Çalışmamızda kısaca "Ücretler Tüzüğü" olarak anılacaktır.

[26] 27.10.1998 tarihli, 9/98 sayılı OHIM Başkanı Tebliği, Official Journal of OHIM, 12/98.

CamScanner ile tarandı

3) OHIM Temyiz Kurullarının usul kurallarını düzenleyen Komisyon Tüzüğü.[27]

4) Avrupa Birliği Genel Mahkemesi'nin usul kuralları.[28]

5) OHIM Başkanı kararları ve bunu tamamlayan Tebliğler.

6) OHIM Başkanı'nın kararıyla resmî olarak kabul edilen, OHIM nezdindeki usullere ilişkin Kılavuzlar.[29]

7) 27 Eylül 1968 tarihli, Hukukî ve Ticarî Konularda Yargı Yetkisi ve Yargı Kararlarının Tenfizine Dair Brüksel Konvansiyonu.[30]

8) Üye Devletlerin mevzuatlarının bazı hükümleri.

9) OHIM kararları, Avrupa Birliği Genel Mahkemesi'nin ve Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın Topluluk Markası Tüzüğü hükümlerine ve Marka Direktifi'nin benzer hükümlerine ilişkin içtihadı.

Topluluk Markası'nın Maddi Hukuk Yönleri Hakkında Genel Bilgiler

Eski Avrupa Topluluğu Antlaşması m. 308 çerçevesinde kabul edilen Topluluk Markası Tüzüğü, 1994 yılından beri tüm Üye Devletlerde doğrudan uygulanabilir durumdadır. Zira, 14 Ocak 1994'te Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi'nde yayımlanmış ve m. 143/1 uyarınca yayımını takip eden 60 ıncı günde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Tüzük'ün öngördüğü sistem, Üye Devletlerin ulusal marka tescil sistemleri yanında uygulama kabiliyetine sahiptir.

Topluluk Markası başvuruları ile OHIM ilgilenmektedir. OHIM'in kararlarına karşı ilk önce OHIM Temyiz Kurulu'nda itirazda bulunulabilir. Bu kararlara karşı Avrupa Birliği Genel Mahkemesi'nde itiraz mümkündür. Avrupa Birliği Genel Mahkemesi hükümlerine karşı da Avrupa Birliği Adalet Divanı nezdinde temyiz başvurusu yapılabilir. Topluluk

---

[27] 5.2.1996 tarihli, (AT) 216/96 sayılı Komisyon Tüzüğü, Official Journal of the European Communities, L 28, 6.2.1996. Çalışmamızda kısaca "Temyiz Tüzüğü" olarak anılacaktır.

[28] 04.03.2015 tarihli Avrupa Birliği Genel Mahkemesi Usul Kuralları, Official Journal of the European Union, L 105, 23.04.2015.

[29] OHIM, "Guidelines Concerning Proceedings Before the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs)", http://euipo.europa.eu/en/mark/marque/pdf/guidelines-oppo-fv.pdf, (10.04.2016).

[30] "Brussels Convention dated 27 September 1968 on Jurisdiction and the Enforcement of Judgments in Civil and Commercial Matters", Official Journal of the European Communities, C 189, 28.7.1990.

CamScanner ile tarandı

Markası'nın uygulanması ise, üye devletlerce tayin edilmesi zorunlu olan ulusal Topluluk Markası mahkemelerinin sorumluluğundadır.

I) Topluluk Markası'nın Tanımı

Topluluk Markası, Topluluk Markası Tüzüğü m. 1'de *"bu Tüzük'ün içerdiği şartlara uygun olarak ve burada öngörülen şekilde tescil edilen mal veya hizmet markası"* olarak tanımlanmıştır. Açıkça görülüyor ki, Topluluk Markası Tüzüğü tanım yapmaktan ziyade Topluluk Markası tescili için gerekli şartları belirtmiştir. Burada Tüzük'ün maddî şartlardan daha çok usul şartlarına önem verdiği sonucuna varabiliriz.

Topluluk Markası Tüzüğü, tek bölünmez bölge olarak AB'nin bütününü kapsayan tescile ilişkin tek bir başvuru yapılmasını öngörmektedir. Bu nedenle, Topluluk Markası bölünmez bir özelliğe ve AB'nin her tarafında eşit etkiye sahiptir. Bir başka deyişle; tüm Birliği kapsamadıkça, tescil edilemez veya devredilemez veya bundan vazgeçilemez veya sahibinin haklarını iptal eden veya kendisini hükümsüz kılan bir karara tabi olamaz veya kullanımı yasaklanamaz.[31] Topluluk Markası başvurusuna ilişkin bir kabul veya ret kararı da, doğal olarak, ülke ayrımı gözetilmeksizin tek bir karar olarak verilir. Sonuç olarak, bir Topluluk Markası AB'nin her tarafında etkilidir ve AB'nin tüm Üye Devletleri ile ilgili olmadıkça herhangi bir şekilde işleme tabi tutulamaz. Ancak bu ilke, Topluluk Markası Tüzüğü'nde aksi öngörülmedikçe geçerlidir. Örneğin, m. 22 uyarınca, Birliğin bir kısmı için marka lisans sözleşmesi yapılmasına izin verilmiştir.

II) Topluluk Markası Olabilecek İşaretler

Topluluk Markası olabilecek işaretler, m. 1'in atıfta bulunduğu tescil edilebilirlik şartlarını yerine getiren işaretlerdir. Bir işaretin Topluluk Markası olarak tescil edilebilmesi için gereken şartların, Marka Direktifi ile aynı olduğu göze çarpmaktadır.

Marka, AB hukukunda ilk olarak Marka Direktifi'nde tanımlanmıştır. Direktif m. 2'ye göre, *"marka, bir işletmenin mallarını ya da hizmetlerini öteki işletmelerinkinden ayırt edebilmesi şartıyla kişi isimleri de dâhil olmak üzere özellikle sözcükler, şekiller, harfler, rakamlar, malların ve ambalajların şekli gibi çizimle ifade edilebilen işaretlerden oluşabilir."* Görüldüğü üzere, söz konusu madde AB'ye Üye Devletler için markayı tanımlamaktan ziyade, marka olabilecek işaretleri anlatmak ve marka için belirli şartlar ortaya koymak yolunu seçmiştir. Böylece m.

[31] Topluluk Markası Tüzüğü m. 1/2.

CamScanner ile tarandı

2, markanın temel işlevi olan ayırt edicilik işlevini ancak dolaylı olarak ifade edebilmiştir. Direktif, çizimle ifade edilebilme şartı nedeniyle de, kısmen bir tescil sistemini öngörmüştür.[32] Topluluk Markası Tüzüğü m. 4 de Topluluk Markası'nı Direktif ile aynı şekilde tanımlamıştır. Dolayısıyla, bir Topluluk Markası, bir işletmenin mallarını veya hizmetlerini diğerinden ayırt etmeyi sağlayabilmesi şartıyla özellikle sözcükler, isimler, tasarımlar, harfler, rakamlar, malların veya ambalajların şekli olmak üzere çizimle ifade edilebilen işaretlerden oluşmalıdır.[33] Bu şartlara uymayan işaretler tescil edilemez. Zira, bu durum, m. 7/1a uyarınca bir mutlak ret nedenidir ve Marka Direktifi m. 3/1a'ya tekabül etmektedir.

Görüldüğü üzere, tescil edilebilmek için esasen iki şart bulunmaktadır. İlk olarak, işaretin çizimle ifade edilmesi mümkün olmalıdır. İkinci olarak, işaret bir işletmenin mallarını veya hizmetlerini başka bir işletmeninkilerden ayırt etmeyi sağlayabilmelidir.

1) İşaretin Çizimle İfade Edilmesinin Mümkün Olması

Her ne kadar kelimeler, kişi isimleri, tasarımlar, harfler gibi verilen örneklerin hepsi görsel olarak algılanabilir olsa da, burada aranan şart, markanın görsel olarak algılanabilir olmasa dahi çizimle ifade edilebilmesidir. Sonuç olarak, ses, koku, renk markaları ile üç boyutlu markalar da tescil edilebilir.[34] Bu yüzden, OHIM Temyiz Kurulu, tenis topları için "yeni kesilmiş çimen kokusu" şeklinde yazılı olarak tanımlanmış olan bir Topluluk Markası başvurusunun tescil edilebilir olduğuna karar vermiştir.[35] Ses markalarına ilişkin olarak ise, OHIM seslerin müzik notalarının sunulması ile çoğunlukla tescil edilebilir olduklarını belirtmiştir.[36] Ancak, OHIM Temyiz Kurulu yeterli derecede açık ve kesin olmadığı için "klik" ses markasına ilişkin başvuruyu reddetmiştir.[37] Özet

---

[32] Kitchin et al., op.cit., 2005, s. 11.

[33] Topluluk Markası Tüzüğü m. 4. Bu madde Marka Direktifi m. 2'ye tekabül etmektedir.

[34] Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz. David I. Bainbridge, "Smell, Sound, Colour and Shape Trade Marks: an Unhappy Flirtation", Journal of Business Law, Mart 2004, s. 219-246.

[35] OHIM Temyiz Kurulu, R 156/1998, Venootschap Onder Firma Senta Aromatic Marketing's Application [1999] ETMR 429.

[36] OHIM, "Guidelines Concerning Proceedings Before the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs), Part B: Examination", (Nisan 2008), https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/contentPdfs/law_and_practice/guidelines/ctm/examination_en.pdf (10.04.2016), s. 6.

[37] OHIM Temyiz Kurulu, R 1/1998-2, Qlicksmart TM [1999] ETMR 190.

CamScanner ile tarandı

olarak, görsel olarak algılanamayan markalar, ancak başvurularına tasvirleri de eklendiği sürece tescil edilebilir.

2) Markanın Esas İşlevine Sahip Olması

İşaret, bir işletmenin mallarını veya hizmetlerini diğer işletmenin mallarından veya hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlayabilmelidir. Avrupa Birliği Adalet Divanı, ön karar prosedürü ile önüne gelen bir davada, Marka Direktifi'nin benzer hükmünün (m. 2) markanın esas işlevini içerdiğini belirtmiştir. Zira, markanın esas işlevi, tüketicinin malı veya hizmeti, başka bir menşee sahip mallardan veya hizmetlerden ayırt edebilmesini karışıklık ihtimali olmaksızın sağlamak ve böylece tüketiciye işaretli mal veya hizmetlerin menşeinin kimliğini garanti etmektir.[38]

Markanın ayırt etmeyi sağlayabilme şartı, bebek bezleri için "BABY-DRY" işaretinin Topluluk Markası olarak tescil edilebilirliği ile ilgili olarak Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından yorumlanmıştır.[39]

III) Topluluk Markası Sahibi Olabilecek Kişiler

Topluluk Markası Tüzüğü m. 5'e göre, gerçek kişiler veya kamu hukuku çerçevesinde kurulmuş merciler dâhil tüm tüzel kişiler Topluluk Markası sahibi olabilirler. Bu hüküm, maddenin 2004 yılında 422/2004 sayılı Konsey Tüzüğü ile tadil edilmiş halidir. Eski hükme göre ise, sadece Üye Devletlerin vatandaşları, Paris Sözleşmesi'ne taraf devletlerin vatandaşları, bu devletlerde ikametgâhı veya merkezi veya gerçek ve etkin sınaî veya ticarî kurumu olan kişiler ile AB vatandaşlarına kendi vatandaşlarıyla aynı korumayı tanıyan devletlerin vatandaşları Topluluk Markası sahibi olabiliyordu. Açıkça görülüyor ki, mevcut hükmün kapsamı daha geniştir. Nitekim gerçek ve tüzel kişiler bakımından hiçbir sınırlama konmamıştır.

Topluluk Markası Tüzüğü bakımından tüzel kişi ise m. 3'te tanımlanmıştır. Buna göre; şirketler ve diğer hukukî organlar, eğer kendilerini düzenleyen kanun hükümleri çerçevesinde kendi namlarına her türlü hak ve borç sahibi olma, sözleşme veya diğer hukukî işlemleri yapma ve dava etme ve dava edilme ehliyetine sahipse, tüzel kişi addedilmektedir. Burada hak ehliyeti, muamele ehliyeti ve dava ehliyeti şartları her ülke-

[38] C-517/99, Merz & Krell Gmbh & Co v. Deutsches Patentamt ("Bravo") [2001] ECR I-06959.

[39] C-383/99 P, Procter & Gamble v. OHIM ("Baby-Dry") [2002] ETMR 22.

CamScanner ile tarandı

nin kendi mevzuatına göre belirlenmelidir. Bu nedenle, AB'ye üye olmayan bir devlet için, bir kurumun tüzel kişi olup olmayacağı ne Topluluk müktesebatına göre, ne de AB'ye üye devletlerin mevzuatına göre tayin edilmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti Paris Sözleşmesi'ne taraf bir ülke olduğu için, Türk vatandaşları ile Türkiye'de ikametgâhı veya merkezi veya faal bir ticarî işletmesi bulunan gerçek ve tüzel kişiler, hem eski hükme, hem de yeni hükme göre Topluluk Markası başvurusunda bulunabilirler. Nitekim: OTACI, OTACI DIET LIFE BRUNCH, OTACI DIET LIFE PLUS, ASELSAN, FANATIK, SABANCI, TURKCELL, TURKCELL Iletisim Hizmetleri A.S., ISBANK, ÜLKER ve ARÇELİK Topluluk Markaları, Türk şirketleri tarafından tescil edilmiştir.

Kurtsan İlaçları A.Ş.nin sahibi olduğu OTACI DIET LIFE BRUNCH ve OTACI DIET LIFE PLUS Topluluk Markaları, WIPO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi İdarî Paneli'nin *Kurtsan İlaçları A.Ş. v. İsmail Ahmet Tokcan/Nedim Ayaz*[40] kararına konu olmuştur. Bu karar sonucunda, davacının diğer tescilli markalarının yanında Topluluk Markası'nın da olması, davalının <otaci.com> adlı alan adının davacıya devrini sağlamıştır.

Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.'nin sahibi olduğu ASELSAN Topluluk Markası ise, Türkiye'de Yargıtay'ın bir kararına konu olmuştur. Yargıtay, Topluluk Markası'nın varlığını, tanınmış marka kararının verilmesini gerektiren unsurlardan biri olarak görmüştür.[41]

Dogan Media (International) GmbH'nin sahibi olduğu FANATIK Topluluk Markası, WIPO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi İdarî Paneli'nin *Dogan Gazetecilik A.S. v. OOO WWWServer*[42] kararına konu olmuştur. Dogan Media (International) GmbH, Doğan Gazetecilik A.Ş.nin Almanya'daki bağlı şirketidir. Yukarıdaki kararın aksine, burada Topluluk Markası'nın varlığı davalının <fanatik.com> adlı alan adının davacıya devredilmesini sağlayamamıştır. Panel burada, özellikle davalı tarafından alan adının etkin kullanılmamasını sebep göstermiştir.

---

[40] D2006-0168, Kurtsan İlaçları A.Ş. v. İsmail Ahmet Tokcan/Nedim Ayaz, (2006), http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2006/d2006-0168.html, (10.04.2016).

[41] Yargıtay 11. HD., 6.3.2007, E. 2006/13097, K. 2007/4024.

[42] D2008-0500, Dogan Gazetecilik A.S. v. OOO WWWServer, (2008), http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2008/d2008-0500.html, (10.04.2016).

CamScanner ile tarandı

Sabancı Holding A.Ş.nin sahibi olduğu SABANCI Topluluk Markası da Çek Tahkim Mahkemesi'ne bağlı ".eu Uyuşmazlıklarına İlişkin Tahkim Merkezi"nin *H.O. Sabanci Holding A.S., Elif Sen v. Dimitros Galanopoulos*[43] kararına konu olmuştur. Burada Topluluk Markası'nın varlığı, davalının <sabanci.eu> adlı alan adının iptal edilmesine neden olmuştur.

Turkcell İletisim Hizmetleri A.Ş.nin sahibi olduğu TURKCELL Topluluk Markası, WIPO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi İdarî Paneli'nin *Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S. v. GWT*[44] *ve Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S. v. Celile Gun*[45] kararlarına konu olmuştur. Bu kararlara göre, diğer tescilli markalar yanında Topluluk Markası'nın varlığı, davalıların <turkcell-ditomito.com> ve <turkcelltechnology.com> adlı alan adlarının davacıya devrini sağlamıştır. Aynı şirketin sahibi olduğu TURKCELL Iletisim Hizmetleri A.S. Topluluk Markası ise WIPO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi İdarî Paneli'nin *Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S. v. Cennet Iletisim Dis Tic. Ltd. Sti*[46] kararına konu olmuştur. Yine, diğer tescilli markalar yanında Topluluk Markası'nın varlığı, davalının <turkcellparcakontor.com> adlı alan adının davalıya devrini sağlamıştır.

Türkiye İş Bankası A.Ş.nin sahibi olduğu ISBANK Topluluk Markası, WIPO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi İdarî Paneli'nin *Turkiye Is Bankasi A.S. v. Mehmet Ulutug, Tek Sistem*[47] kararına konu olmuştur. Davacının diğer tescilli markaları yanında Topluluk Markası'nın da olması, davalının <isbank.org> adlı alan adının davacıya devrini sağlamıştır.

Yıldız Holding A.Ş.nin ve Ülker Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.nin sahibi olduğu ÜLKER Topluluk Markası da WIPO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi İdarî Paneli'nin *Yildiz Holding A.S., Ülker Gida Sanayi*

---

[43] 02831, H.O. Sabanci Holding A.S., Elif Sen v. Dimitros Galanopoulos, (2006), http://eu.adr.eu/adr/decisions/decision.php?dispute_id=2831, (10.04.2016).

[44] D2007-0614, Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S. v. GWT, (2007), http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2007/d2007-0614.html, (10.04.2016).

[45] D2008-0128, Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S. v. Celile Gun, (2008), http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2008/d2008-0128.html, (10.04.2016).

[46] D2008-0756, Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S. v. Cennet Iletisim Dis Tic. Ltd. Sti., (2008), http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2008/d2008-0756.html, (10.04.2016).

[47] D2009-1374, Turkiye Is Bankasi A.S. v. Mehmet Ulutug, Tek Sistem, (2009), http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2009/d2009-1374.html, (10.04.2016).

CamScanner ile tarandı

Ve Ticaret A.S. v. Dr Mehmet Kahveci[48] kararına konu olmuştur. Diğer tescilli markaların yanı sıra Topluluk Markası'nın varlığı, davalının <ulker.com> adlı alan adının davacıya devrini sağlamıştır.

Arçelik A.Ş.nin sahibi olduğu ARÇELİK Topluluk Markası, WIPO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi İdarî Paneli'nin *Arcelik A.S. v. Vargonen Technologies*[49] kararında incelenmiştir. Madrid Protokolü kapsamındaki tescilli markanın yanında Topluluk Markası'nın olması, davalının <arcelikklima.com> adlı alan adının davacıya devrini sağlamıştır.

Topluluk Markası yürürlüğe girdiği zaman Türkiye henüz Madrid Protokolü'ne taraf olmamıştır. Bu nedenle, Madrid Protokolü'nün Türkiye bakımından yürürlüğe girdiği 01.01.1999 tarihine kadar markasını birden fazla üye ülkede etkin olarak kullanmak isteyenler, Topluluk Markası'nı tercih etmişlerdir. Ancak, Madrid Protokolü'ne taraf olunduktan sonra, Türk şirketleri Topluluk Markası'ndan ziyade Madrid Protokolü kapsamında uluslararası tescil yoluna başvurmuştur.

Topluluk Markası'nın Usul Hukukuna İlişkin Yönleri

I) OHIM'in İşlevsel Yapısı

Markalarla ilgili ofis, OHIM adıyla faaliyet göstermektedir. 29 Ekim 1993 tarihinde gerçekleştirilen Avrupa Devlet ve Hükümet Başkanları Konseyi toplantısında, çeşitli Avrupa kurumlarının yerleri belirlenirken, OHIM ülkesinin de İspanya olmasına karar verilmiştir.[50] Daha sonra, İspanya Hükümeti OHIM'in kurulacağı şehri Alicante olarak tespit etmiştir.

Topluluk Markası Tüzüğü m. 115 uyarınca, OHIM AB'nin bir yardımcı organıdır.[51] Tüzel kişiliğe sahip olup, Üye Devletlerin her bi-

---

[48] D2002-1141, Yildiz Holding A.S., Ülker Gida Sanayi Ve Ticaret A.S. v. Dr Mehmet Kahveci. (2002), http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2002/d2002-1141.html, (10.04.2016).

[49] D2009-0779, Arcelik A.S. v. Vargonen Technologies, (2009), http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2009/d2009-0779.html, (10.04.2016).

[50] Brussels European Council, Presidency Conclusions, 29 Ekim 1993, Ek 2, m. 1h.

[51] Maddenin İngilizce metninde "body" kelimesi kullanılmıştır. Doktrinde kurum kelimesi AB'nin organları için kullanıldığından dolayı, çalışmamızda "body" kelimesi karışıklığı önlemek amacıyla organ veya kurum olarak tercüme edilmemiştir. "Yardımcı" kelimesi, OHIM gibi kuruluşların Kurucu Antlaşmalarda sayılmaması ve sadece kurumlara yardımcı olma işlevleri dikkate alınarak eklenmiştir. Yasaman ise

CamScanner ile tarandı

rinde, kendi kanunlarının tüzel kişilere tanıdığı en kapsamlı hukukî ehliyetten yararlanır. Bu bağlamda özellikle, taşınır ve taşınmaz mal alabilir ve bunlar üzerinde tasarrufta bulunabilir ve davada taraf olabilir. Bir başka deyişle, diğer AB kurumlarının ve yardımcı organlarının tüm haklarına sahiptir. Ofis, Başkanı tarafından idare ve temsil edilir.

OHIM'i temsil eden Başkan'ın görevleri ve yetkileri ise m. 124'te belirtilmiştir. Kendisine yokluğunda görevlerini üstlenmek üzere, İdarî Kurul tarafından iki başkan yardımcısı tahsis edilmiştir.[52]

Ofis'in işlevsel yapısı; bir İdarî Kurul,[53] bir Bütçe Komitesi,[54] inceleme görevlileri,[55] İtiraz Birimleri, Markalar İdaresi ve Hukuk Birimi,[56] İptal Birimleri ve Temyiz Kurulları'ndan[57] oluşmaktadır.

İdarî Kurul ve Bütçe Komitesi, OHIM'in idaresini doğrudan denetlemekle görevlidir. Topluluk Markası'na ilişkin kararlar, inceleme görevlileri veya bir İtiraz Birimi veya Markalar İdaresi ve Hukuk Birimi veya bir İptal Birimi veya bir Temyiz Kurulu tarafından alınmaktadır.[58]

Topluluk Markası Tüzüğü m. 131'e göre, bir inceleme uzmanı, herhangi bir Topluluk Markası başvurusuna ilişkin olarak Ofis adına bir İtiraz Birimi'nin sorumluluğuna girmeyen tüm olumlu ve olumsuz kararları almaktan sorumludur. Bu tür kararlar özellikle başvuru şartlarının incelenmesine, mutlak ret nedenlerinin incelenmesine ve başvurunun reddine ilişkindir.

İtiraz Birimleri, Topluluk Markası Tüzüğü m. 132 uyarınca, Topluluk Markası başvurusuna karşı yapılan bir itiraz hakkındaki kararları almaktan sorumludur. Her İtiraz Birimi'nde üç üye bulunmakta olup, bunlardan en az biri hukukçu olmalıdır.

OHIM için "örgüt" kelimesini tercih etmiştir (Bkz. Hamdi Yasaman, Marka Hukuku – 556 sayılı KHK Şerhi, C. II, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2004, s. 26)

[52] Bkz. Decision No. CA-96-3 of the Administrative Board of the Office dated 28 February 1996, Official Journal OHIM 7-8/96, s. 1079.

[53] Bkz. Topluluk Markası Tüzüğü m. 126-129.

[54] Bkz. Topluluk Markası Tüzüğü m. 138.

[55] İnceleme görevlileri, Topluluk Markası Tüzüğü'nün İngilizce versiyonunda "examiners" olarak geçmektedir.

[56] Bu birim Topluluk Markası Tüzüğü'nün İngilizce versiyonunda "Administration of Trade Marks and Legal Divisions" olarak geçmektedir.

[57] Bkz. Topluluk Markası Tüzüğü m. 135-136.

[58] Gastinel ve Milford, E. Gastinel ve M. Milford, The Legal Aspects of the Community Trade Mark, Lahey, Kluwer Law International, 2001, s. 51.

CamScanner ile tarandı

Topluluk Markası Tüzüğü m. 134, İptal Birimleri'nin bir Topluluk Markası'nın iptali veya hükümsüzlüğünün ilanı başvurusuna ilişkin kararları almaktan sorumlu olduğunu belirtmiştir. İtiraz Birimi'nde olduğu gibi, her İptal Birimi üç üyeden oluşur ve bunlardan en az biri hukukçu olmalıdır.

Topluluk Markası Tüzüğü m. 133 çerçevesinde, Markalar İdaresi ve Hukuk Birimi, esasen Tüzük'ün öngördüğü ve inceleme uzmanının, İtiraz Birimi'nin veya İptal Birimi'nin yetkisi kapsamında olmayan kararları almaktan sorumludur. Özellikle Topluluk Markası Sicili'ne yapılan kayıtlara ilişkin kararlar, bu nitelikte sayılabilir. Birim kararları, tek bir üye tarafından alınır. Söz konusu birim ayrıca, bir onaylanmış profesyonel temsilciler listesi tutmaktan sorumludur.

Temyiz Kurulları; inceleme görevlilerinin, İtiraz Birimleri'nin, Markalar İdaresi ve Hukuk Birimi'nin ve İptal Birimi'nin kararlarına karşı yapılan temyiz talepleri hakkında karar vermekten sorumludur. Her Temyiz Kurulu'nun üç üyesi olup, İtiraz ve İptal birimlerinden farklı olarak, bunlardan en az ikisi hukukçu olmalıdır.

Temyiz usulünün bağımsızlığını teminen,[59] Temyiz Kurulu'nun bağımsızlığına ve başkanlarının ve üyelerinin teminatına ilişkin hükümler de öngörülmüştür. Buna göre, Temyiz Kurullarının başkanları dâhil tüm üyeleri Bakanlar Konseyi tarafından beş yıllık yenilenebilir dönemler için atanırlar ve ancak Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından görevden alınabilirler. Ayrıca, Temyiz Kurulu üyeleri bağımsız olup, karar verirken talimatlarla bağlı değillerdir. Dikkat edileceği üzere, bu hükümler yoluyla, Temyiz Kurulu'na bir yargı organının sahip olduğu nitelikler atfedilmiştir. Bu nedenle, OHIM Temyiz Kurulları, "yargı benzeri organlar"[60] olarak anılmaktadır.

II) Ücretler

Kural olarak, OHIM kendi kendini finanse eder ve gelirini Topluluk Markası'na ilişkin çeşitli işlemler için talep edilen ücretlerden elde

[59] Ibid., 2001, s. 52.

[60] Liz Heffernan, "The Treaty of Nice: Arming the Courts to Defend a European Bill of Rights?", Law and Contemporary Problems, C. 65, S. 2, 2002, s. 189-221, s. 192.

CamScanner ile tarandı

eder.[61] Bu ücretlerin miktarları, OHIM bütçesinin dengeli olmasını sağlayacak düzeyde ve Ücretler Tüzüğü tarafından tespit edilir.[62]

Tüm ödemeler, OHIM Başkanı'nın Tebliği gereğince, Euro cinsinden yapılır. Ödeme, OHIM tarafından tutulan bir banka hesabına ödeme veya transfer ile[63] veya özellikle OHIM'in tuttuğu cari hesaplardaki peşinat aracılığıyla olmak üzere, OHIM Başkanı'nın izin verdiği diğer yöntemlerle[64] yapılabilir. Bu seçeneğe dayanan OHIM Başkanı, Cari Hesaplar Hakkındaki Karar[65] ile "cari hesaplar"ı da ödeme yöntemi olarak belirlemiştir.

Bir ücretin ödendiği veya ödenmiş sayıldığı tarih, örneğin bir başvuru tarihi alma amacıyla veya geçerli bir itirazda, iptal başvurusunda ya da temyiz başvurusunda bulunma için önem arz edebilir.[66] Zira, ücret ödenmediği sürece bu talepler yapılmamış sayılır. Dolayısıyla, Ücretler Tüzüğü m. 8, ödemenin ne zaman yapılmış sayılacağına ilişkin kurallar içerir. Bu hususta, Cari Hesaplar Hakkındaki Karar m. 7 ve m. 8 gereğince, OHIM'de bir cari hesaba sahip olmanın diğer ödeme yöntemlerine göre avantajları bulunmaktadır. Zira, hesapta para bulunmadığı takdirde OHIM hesap sahibine hesabı tamamlaması için 30 günlük bir süre tanıdığından dolayı, son ödeme tarihinin kaçırılması mümkün değildir.[67]

Ücretler Tüzüğü'ne göre; herhangi bir ücret, kural olarak bütünüyle zamanında ödenmedikçe ilgili hak düşürücü süreye uyulmuş sayılmaz (m. 9/1). Ancak, haklı görülebildiği takdirde, OHIM eksik kalan küçük bir miktarı göz ardı edebilir (m. 9/2). *Rosso Bianco*[68] başvurusunda, OHIM Temyiz Kurulu, €975'luk bir ücrete ilişkin olarak €12,02'luk bir eksikliğin toplamın sadece %1,2'sini teşkil etmesinden dolayı göz ardı edilebilir olduğuna hükmetmiştir.

---

[61] Kitchin et al., op. cit., 2005, s. 99.

[62] Topluluk Markası Tüzüğü m. 144/1, m. 144/2.

[63] Ücretler Tüzüğü m. 5/1.

[64] Ücretler Tüzüğü m. 5/2.

[65] 30.6.1996 tarih, EX-96-7 sayılı OHIM Başkanı Kararı, Official Journal OHIM, 10/96 ve 8.8.1996 tarih, 5/96 sayılı OHIM Başkanı Tebliği, Official Journal OHIM, 10/96 ile değişik 11.1.1996 tarih, EX-96-1 sayılı OHIM Başkanı Kararı, Official Journal OHIM, 1/1996.

[66] Kitchin et al., op. cit., 2005, s. 99.

[67] Ibid.

[68] OHIM Temyiz Kurulu, R 943/2000-4, Rosso Bianco, OJ OHIM, 10/2002 1961.

CamScanner ile tarandı

Tadil Tüzüğü'nün Getirdiği Önemli Değişiklikler

I) Ücretler

OHIM'e Ödenecek Ücretler Hakkında Komisyon Tüzüğü, Topluluk Markası'na ilişkin elektronik başvuru için 900 Avro ve elden başvuru için 1050 Avro'ya mal olan üç sınıflık bir koruma içeriyordu. Söz konusu Tüzük, Tadil Tüzüğü ile yürürlükten kaldırılarak, ücretler Tadil Tüzüğü'nün ekinde düzenlenmiştir. Bu hükümler, Tadil Tüzüğü'nün yayımlanmasından 90 gün sonra yani 23 Mart 2016'da yürürlüğe giren hükümler arasındadır. Tadil Tüzüğü ile Ofis, ücret başına sınıf sistemine geçmiştir. Bu, uygulamada başvuru sahiplerinin sadece bir sınıf için başvururlarsa daha düşük bir ücret, iki sınıf için başvururlarsa aynı ücreti ve üç veya daha fazla sınıf için başvururlarsa daha yüksek bir ücret ödeyecekleri anlamına gelir. Yenileme ücretleri tüm durumlarda önemli oranda azaltılmış ve başvuru ücretleri ile aynı düzeyde tutulmuştur ve itiraz, iptal ve temyiz ücretlerinde de indirimler vardır.[69]

II) Sınıf başlıkları

Sınıf başlıklarına ilişkin değişikliklerden bahsetmeden önce "Markaların Tescili Amacıyla Mal ve Hizmetlerin Uluslararası Nice Anlaşması"[70]na değinmek gerekir.

1) Nice Anlaşması

Söz konusu Anlaşma, 08.04.1961'de yürürlüğe girmiştir.[71] Nice Anlaşması'na 10.04.2016 tarihi itibariyle 84 devlet taraftır.[72] Türkiye de, 1996'dan beri Nice Anlaşması'na taraftır.[73] Ülkeleri Nice Anlaşması'nı

---

[69] Michiel Rijsdijk, "European trademark reform – a summary", http://www.worldipreview.com/contributed-article/european-trademark-reform-a-summary, (10.04.2016).

[70] Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks, http://www.wipo.int/treaties/en/classification/nice/trtdocs_wo019.html, (10.04.2016). Çalışmamızda kısaca "Nice Anlaşması" olarak anılacaktır.

[71] Anlaşma, 15.06.1957 tarihinde Fransa'nın Nice şehrinde imzalanmıştır. Nice Anlaşması, 14.07.1967'de Stokholm'de ve 13.05.1977'de Cenevre'de gözden geçirilmiş ve 28.09.1979'da değişikliğe uğramıştır.

[72] Bkz. www.wipo.int, "about WIPO", "Treaties" başlıkları altındaki açıklamalar, (10.04.2016).

[73] Ülkemiz, adı geçen Sözleşmeye, Bakanlar Kurulu'nun 12.07.1995 tarihli ve 95/7094 sayılı kararı ile katılmış ve söz konusu Sözleşme Türkiye bakımından 01.01.1996 ta-

CamScanner ile tarandı

imzalamaya teşvik eden nedeni ise şöyle açıklayabiliriz: 19 uncu yüzyılın ikinci yarısından itibaren, bazı marka ofisleri, sicillerdeki ağır işleyişin önüne geçmek ve markaların incelenmesini kolaylaştırmak üzere tescilli markaların uygulandığı malları bir şekilde sınıflandırmıştır. Sonuç olarak, yapılan ulusal sınıflandırmalar hem sınıf sayısı, hem asıl sınıflandırma yöntemi bakımından ülkeden ülkeye değişmiştir. Bu tür bir durum ise hem markalarını birkaç ülkede korumak isteyen kişiler, hem de malları sınıflandırmaya çok fazla zaman harcayan marka ofisleri bakımından önemli sorunlara yol açacaktır. Bu yüzden, markaların tescili için bir yeknesak mal ve hizmet sınıflandırması fikri ortaya çıkmıştır.[74] Nice Anlaşması'na göre, mal ve hizmetler ortak özellikleri dikkate alınarak 34 mal sınıfı ve 11 hizmet sınıfına ayrılmıştır.[75] Ülkelerde Nice Anlaşması sınıflandırmasının kullanılması sonucu, marka tescil başvurusu koruma istenen tüm ülkelerde aynı sistemle sınıflandırılır. Bu da, başvuru sahipleri ve marka ofisleri bakımından kolaylık sağlayarak zaman kazandırmaktadır.[76] Şöyle ki; her ülkede çok fazla tescilli marka olması, her bir yeni marka tescil başvurusunda bulunanı seçtiği markanın ilgili sektörde bir üçüncü kişi adına tescilli olmadığını kontrol etmeye yöneltmiştir. Bu noktada, marka başvurusundan önce kişinin kendisi veya marka ofisi tarafından yapılan "ön araştırma" da, korumanın istendiği ülkede aynı veya benzer mal veya hizmetler için aynı veya benzer markaların önceden tescil edilmiş olup olmadığını tespit etmektedir. Bu ön araştırma, tescilli markaların uygulandığı malların ve hizmetlerin kategoriler halinde sınıflandırıldığı bir liste içerisinde yürütülürse şüphesiz çok daha kolay, hızlı ve güvenilir olmaktadır.[77]

2) Sınıf başlıkları hakkındaki değişiklikler

Yeni Madde 28, Tadil Tüzüğü'nün yayımlanmasından 90 gün sonra yani 23 Mart 2016'da yürürlüğe giren hükümler arasındadır. Bu Mad-

---

rihinde yürürlüğe girmiştir. RG. 13.08.1995, S. 22373. Kararın ekinde Sözleşme'nin tercüme metni de yayımlanmıştır.

[74] Jessie N. Marshall, Guide to the Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services, New York, Oceana Publications Inc., 2002, s. 237-238.

[75] Nice Anlaşması ile ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Yasaman, op. cit., 2004, s. 767–768.

[76] Necati Meran, Marka Hakları ve Korunması, Ankara, Seçkin Kitabevi, 2004, s. 22.

[77] Marshall, op. cit., 2002, s. 238.

CamScanner ile tarandı

de öncelikle, marka başvuru sahiplerinin mallarını ve hizmetlerini Nice Sınıflandırması'na göre sınıflandırmalarını şart koşar ve sınıflandırmanın malların ve hizmetlerin benzerliği üzerinde hiçbir etkisi olmadığını açıklığa kavuşturur. Yeni Madde'ye göre, marka başvurusunda korumanın istendiği malların ve hizmetlerin açık ve kesin belirtilmesi gerekir. Bu Madde'de belirtilen açıklığa ve kesinliğe ilişkin gerekli şartlara uymak şartıyla, Nice Sınıflandırması'nın başlıklarına dâhil genel ifadeler veya genel terimler kullanılabilir. Genel ifadelerin ve genel terimlerin kullanımı, ifadenin veya terimin kelime anlamının açıkça kapsadığı malların veya hizmetlerin tümünü dâhil edecek şekilde yorumlanır. Bu tür terimlerin veya ifadelerin kullanımı, bu şekilde anlaşılamayan mallara veya hizmetlere ilişkin bir talebi içerecek şekilde yorumlanmaz. Sınıf başlıkları kullanmak isteyen başvuru sahipleri, hem genel ifadelerin yeterince açık ve kesin olup olmadığını hem de başvuruda bulundukları malları veya hizmetleri kapsayıp kapsamadığını kontrol etmelidirler. Dolayısıyla, sınıf başlığındaki genel terimlerin ve ifadelerin kapsamadığı mallar veya hizmetler başvuruya özel olarak eklenmelidir. Son olarak söz konusu hüküm, 22 Haziran 2002'den önce başvurusu yapılan ve bir Nice Sınıflandırması'nın tüm başlığı için tescil edilen Topluluk Markaları, Topluluk Markası için başvuru zamanında yürürlükte olan Nice Sınıflandırması'nın alfabetik listesinde olmak şartıyla, sınıf başlıklarının kelime anlamına girmeyen malları veya hizmetleri içerecek şekilde değiştirilebilir.[78]

III) Başvurular

Tadil Tüzüğü'nün yayımlanmasından 90 gün sonra yani 23 Mart 2016'da yürürlüğe giren yeni Madde 25 ise, ulusal marka ofisleri vasıtasıyla AB markası başvurularının yapılması olasılığını ortadan kaldırır.

IV) İşaretin çizimle ifade edilebilmesi

Yeni Madde 4, çizimle ifade edilebilme şartını ortadan kaldırmıştır. Buna göre, 1 Ekim 2017'den itibaren, ifade etme açık, kesin, bağımsız, kolay erişilebilir, anlaşılır, sürekli ve nesnel olduğu sürece, genel olarak elde edilebilir teknoloji kullanarak herhangi bir uygun şekilde

---

[78] Verena von Bomhard, "EU Trademark Law Reform Series: The Impact on Classification of Goods and Services", http://www.inta.org/INTABulletin/Pages/EU_TM_Reform_2_7022.aspx, (10.04.2016).

CamScanner ile tarandı

işaretler ifade edilebilir.[79] Markayı çizimle ifade etme şartı artık geçerli olmayacağı için, sesler, kokular ve tatlar gibi geleneksel olmayan markalar daha kolay tescil edilecektir. Söz konusu hüküm, görüldüğü üzere Tadil Tüzüğü'nün yayımlanmasından 21 ay sonra yani 1 Ekim 2017'de yürürlüğe girecektir.

V) AB sertifikasyon markası

AB sertifikasyon markası, AB düzeyinde yeni bir marka türü olarak öngörülmüştür. Sertifikasyon markaları, bir sertifikasyon kurumunun veya kuruluşunun, sertifikasyon sistemi üyelerinin markayı sertifikasyon şartlarına uyan mallara veya hizmetlere ilişkin bir işaret olarak kullanmalarına izin vermesini sağlar.[80]

VI) İsimler

Tadil Tüzüğü'nün terminolojisi, Lizbon Antlaşması'nın[81] terminolojisine uyarlanmıştır. Dolayısıyla, Topluluk Markası Tüzüğü'nde Topluluk'a yapılan tüm atıfların yerini "Avrupa Birliği" veya "Birlik" terimleri almıştır. Bu, özellikle "Topluluk Markası" teriminin yerine "Avrupa Birliği Markası" teriminin kullanılacağı anlamına gelir. Böylece, mevcut Topluluk Markalarının ve Topluluk Markası başvurularının isimleri, Tadil Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesi üzerine, Avrupa Birliği Markaları ve Avrupa Birliği Markası başvuruları haline gelmiştir. Topluluk Markası Tüzüğü'nün ismi de artık Avrupa Birliği Markası Tüzüğü olmuştur. OHIM'in ismi, «Avrupa Birliği Fikri Mülkiyet Ofisi» olmuştur. OHIM, internet sitesinde[82] de dikkat edileceği üzere, kendisini bundan böyle kısaca EUIPO olarak anmaktadır. Ofis'in Başkanı ise artık Yönetici Müdür olarak anılmaktadır.

---

[79] C-283/01 Shield Mark BV v Joost Kist hodn Memex [2003] ECR I-14313, [2004] Ch 97, 118.

[80] Archilex Consulting SA, "EU trademark Regulation No 2015/2424", http://www.archilexconsulting.com/eu-trademark-regulation-2015-2424/, (10.04.2016).

[81] "Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community", Official Journal of the European Union, C 306, 17.12.2007.

[82] https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/

CamScanner ile tarandı

Sonuç

Marka hukuku, bir iç hukuk dalı gibi gözükse de, ülkesellik ilkesinin yol açtığı farklı koruma kapsamlarının ve usulî işlemlerin uyumlaştırılması için akdedilen uluslararası düzenlemeler sonucunda bir uluslararası hukuk dalı haline de dönüşmüştür. Bunun yanında, düzenlemelerin hiçbiri, taraf devletlerde yeknesak şekilde korunan tek bir marka hakkının doğumunu öngörmemektedir. Böylece, bir ülkede tescilli marka ile aynı veya benzer markası olan kişi, paralel ithalatı durdurarak bulunduğu ülkede markadan yararlanılmasını yasaklayabilecektir. Oysaki AB'de kurucu antlaşmalarda öngörülen temel hedef, iç pazarın gerçekleştirilmesi ve üretim faktörlerinin bu iç pazarda hiçbir engelle karşılaşmaksızın serbestçe dolaşabilmesidir. Dolayısıyla, sahibine inhisarî haklar tanıyarak iç pazarı bölmeyi sağlayan marka hakkı, kural olarak malların serbest dolaşımı ilkesi ve iç pazarın gerçekleştirilmesi hedefi ile uyuşmamaktadır. Bir başka deyişle, ülkesellik ilkesi ile malların serbest dolaşımı arasındaki çelişkinin giderilmesi gerekmektedir.

Üye Devletlerinin ve kendisinin örgüt olarak taraf olduğu uluslararası düzenlemelere karşın, Avrupa Topluluğu ülkesellik ilkesini AB hukukundaki malların serbest dolaşımı ilkesi ile uyumlu hale getirebilmek için birtakım müdahalelerde bulunmuştur. Bunlardan ilki, Marka Direktifi'dir. Ancak, Marka Direktifi'ne rağmen ülkesellik ilkesi devam ettiği için, söz konusu müdahale Üye Devletlerde yeknesak bir hukukun ve marka hakkının yaratılmasını sağlayamamıştır. Üye Devletlerin tümünde korumadan yararlanan bir Topluluk Markası'nın yaratılması amacı, Topluluk Markası Tüzüğü ile gerçekleştirilmiştir. Bu müdahale, kurucu antlaşmalara uygun olarak iç pazarın gerçekleştirilmesi ve malların serbest dolaşımı hedeflerine hizmet etmiştir. Kendi hukukunu yaratan hak itibariyle dünyada eşine rastlanmayan Topluluk Markası, AB'nin tümünde geçerli olan, maddî hukuk ve usul hukuku bakımından ulusal hukuk hükümlerinden ziyade AB düzenlemelerine tabi olan ve Üye Devletlerin markaları ile bir arada bulunan bir sınaî mülkiyet hakkıdır.

Topluluk Markası Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesinden tam 22 yıl sonra yeni kabul edilen Tadil Tüzüğü, ücretler konusundaki eleştirilere cevap niteliğinde olacak şekilde tek sınıf için başvuru yapan küçük ve orta büyüklükte işletmeler için daha avantajlı hükümler getirerek, sınıf başlıkları ile ilgili kafa karışıklıklarını gidererek, işaretin çizimle ifade edilmesi şartını ortadan kaldırıp geleneksel olmayan markaların yolunu açarak ve bazı ülkelerde mevcut olan sertifikasyon markasını AB Mar-

CamScanner ile tarandı

kası'nın yeni bir türü olarak öngörerek ve terminolojiyi Lizbon Antlaşması ile tutarlı hale getirerek kuşkusuz esaslı değişiklikler yapmıştır. Terminoloji haricinde, bu değişikliklerin 1994'te yürürlüğe giren tüzüğe daha önce getirilen değişikliklere kıyasla reform niteliğinde olduğu söylenebilir. Ancak, bu hükümlerin faydaları ve sakıncaları, EUIPO'nun Tadil Tüzüğü ile uyumlu olarak kabul edeceği yeni Komisyon tüzüğünden ve Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın kararlarından sonra anlaşılacaktır.

KAYNAKÇA

Archilex Consulting SA, "EU trademark Regulation No 2015/2424", http://www.archilexconsulting.com/eu-trademark-regulation-2015-2424/

Arkan, Sabih, Marka Hukuku – Cilt I, Ankara, AÜHF, 1997.

Bainbridge, David I., "Smell, Sound, Colour and Shape Trade Marks: an Unhappy Flirtation", Journal of Business Law, Mart 2004, s. 219-246.

Bastian, Eva-Mariana, "Avrupa Hukukunda Topluluk Markası: Ulusal Hukuk ve Mevcut Sorunlarla İlişkiler", Ankara Barosu Uluslararası Hukuk Kurultayı, 2002, s. 461-482.

Department of Trade and Industry, Proposed European Trade Mark: Unofficial Translation of a Preliminary Draft of a Convention for a European Trade Mark, HMSO, 1973.

European Commission, Memorandum on the creation of an EEC Trade Mark, SEC(76) 2462, Bulletin of the European Communities, Supplement 8/1976, 6 July 1976.

Gastinel, E. ve Milford, M, The Legal Aspects of the Community Trade Mark, Lahey, Kluwer Law International, 2001.

Heffernan, Liz, "The Treaty of Nice: Arming the Courts to Defend a European Bill of Rights?", Law and Contemporary Problems, C. 65, S. 2, 2002, s. 189-221.

http://eu.adr.eu/adr

https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/

http://www.wipo.int

Kaya, Arslan, Marka Hukuku, İstanbul, Arıkan, 2006.

Kırca, İsmail, Markaların Milletlerarası Tescili (Madrid Sistemi), Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2005.

Kitchin, David *et al.*, Kerly's Law of Trade Marks and Trade Names, 14. baskı, London, Sweet & Maxwell, 2005.

CamScanner ile tarandı

Kur, Annette, "Harmonization of the Trademark Laws in Europe – An Overview", IIC, C. 28, S. 1, 1997, s. 1-23.

Marshall, Jessie N., Guide to the Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services, New York, Oceana Publications Inc., 2002.

Meran, Necati, Marka Hakları ve Korunması, Ankara, Seçkin Kitabevi, 2004.

Michaels, Amanda ve Norris, Andrew, A Practical Guide to Trade Mark Law, 3. baskı, London, Sweet & Maxwell, 2002.

Michiel Rijsdijk, "European trademark reform – a summary", http://www.worldipreview.com/contributed-article/european-trademark-reform-a-summary

Özcan, Mehmet, Avrupa Birliği'nde Fikrî ve Sınaî Haklar, Ankara, Nobel Kitabevi, 1999, s. 178.

Sandri, S., "Community Trade Marks and Domestic Laws", Mario Franzosi (ed.), European Community Trademark: Commentary to the European Community Regulations, The Hague, Kluwer Law International, 1997, içinde, s. 411-423.

Tritton, Guy, Intellectual Property in Europe, 2. baskı, London, Sweet & Maxwell, 2002.

Verena von Bomhard, "EU Trademark Law Reform Series: The Impact on Classification of Goods and Services", http://www.inta.org/INTABulletin/Pages/EU_TM_Reform_2_7022.aspx

von Mühlendahl, Alexander, "The Future Community Trade Mark System", IIC, C. 20, S. 5, 1989, s. 583-594.

Yasaman, Hamdi, Marka Hukuku – 556 sayılı KHK Şerhi, C. I-II, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2004.

CamScanner ile tarandı